UUTISET

Lomitustoiminta perustuu nyt vahvojen kunnallisten toimijoiden varaan. **JOHTAJA ANTTI HUHTAMÄKI, MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS**

Lomituspalveluja avataan yksityisille yrityksille

Maatalousyrittäjien lomituspalveluja yritetään avata lisää yksityisten yritysten kilpailtaviksi. Kuntia patistetaan yhtiöittämään omat palvelunsa, jotta kilpailu olisi tasapuolista.

EU-komissio huomautti Suomelle viime kesänä, että täkäläiset lomituspalvelut eivät vastaa EU:n ryhmäpoikkeusasetusta ja valtiontuen säädöksiä.

”Toiminta perustuu nyt vahvojen kunnallisten toimijoiden varaan”, johtaja **Antti Huhtamäki** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta Melasta tulkitsee.

Kunnat ja niiden paikallisyksiköt järjestävät 90 prosenttia viljelijöiden lomituspalveluista. EU:n mielestä yksityisille yrityksille ei tarjota edellytyksiä vapaaseen kilpailuun.

Lomituspalvelujen kehittämisryhmä pohtii keväällä keinoja lisätä lomitusten kilpailua. Työryhmän päätehtävä on uudistaa lomitusten säännöt tämän päivän maatalouden tarpeisiin.

Huhtamäki toimii varapuheenjohtajana kehittämistyöryhmässä. Työaikaa on kesäkuun loppuun asti.

Suomen kuntaliitto postitti kunnille runsas viikko sitten oman kyselynsä lomitusten järjestämisestä. Kuntien paikallisyksiköissä kysely herättää kummastusta.

”Viestittelimme toisillemme viikonvaihteessa, mistä oikein on kyse”, eräs lomituspäällikkö kertoo vilkkaasta keskustelusta.

Kuntaliitto kartoittaa kuntien halua yhtiöittää lomituspalvelunsa.

Kysely lähetettiin paikallisyksiköiden vastuujohtajille. Muissa kunnissa sen saa lomitusten viranhaltija.

Kysely on varsin kiireinen, joten demokraattiseen päätöksentekoon ei viikossa ole aikaa. Vastausaika päättyi maanantaina. Kehittämisryhmä kokoustaa jälleen ensi tiistaina.

Erityisasiantuntija **Taina Väre** Suomen kuntaliitosta korostaa sosiaali- ja terveysministeriön ja Melan vastaavan lomitusten organisoinnista. Kuntien on syytä pohtia rooliaan.

”Kuntien vastauksia on tullut ihan kiitettävästi”, Väre kommentoi viime perjantaina.

Hallinto ehkä keskitetään yhdelle

Kuntien mielipiteissä siitä, kuuluuko niiden järjestää lomituspalveluja, on alue-eroja. Maatalouslomitus ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä.

Väre vastaa Suomen kuntaliitossa maaseudun kehittämisestä ja pienkunta-asioista. Kuntaliitolla ei ole kantaa lomituspalveluihin.

Kunnat eivät Väreen mukaan voi suoraan osallistua kilpailuttamiseen, joten ne joutuvat sitä varten yhtiöittämään lomituspalvelunsa. Kunnalta tivataan, haluaako se tehdä niin vai ei.

Kuntaliitto kysyy hallintokulujen korvauksista, riittääkö raha toiminnan pyörittämiseen. Samaa kysytään lomittajien palkkakuluista.

Valtio osoittaa tarkoitukseen määrärahaa talousarviossaan.

Lomitusten hallinnointi säilyisi Huhtamäen mukaan kilpailutuksen ulkopuolella. Se järjestettäisiin paikallisyksiköissä nykyisellään. Niitä on nyt 45 koko maassa.

”Vaihtoehto olisi keskittää lomitushallinto yhteen paikkaan valtakunnassa.”

Lomansaajilta ei Huhtamäen mukaan kysytä palvelujen organisoinnista. MTK:lla ja ruotsinkielisten SLC:llä on edustus työryhmässä. Lomittajien edustajaa kuullaan asiantuntijana.

JUHANI VIITALA

Lomaetuuksia viilataan vähän

EU-komissio järkytti lomansaajia päätöksillään karsia lomitusetuuksia. Sijaisapua saisi jatkossa korkeintaan kolme kuukautta vuodessa ja äitiyslomallakin vain kuusi kuukautta.

Johtaja **Antti Huhtamäki** Melasta vakuuttaa nyt, ettei lomitusetuuksiin ja niiden kestoon tule dramaattisia muutoksia. Pientä hienosäätöä tehdään EU:n kilpailulakien nimissä.

”Kansalliset erityistarpeet voidaan huomioida, kun niihin on selkeät perusteet”, Huhtamäki sanoo EU-keskusteluista.

Huhtamäki vakuuttaa lomitusten kehittämisryhmän saavan kesäkuussa valmiiksi ehdotuksensa. Työn piti ensin valmistua syksyllä ja sitten vuodenvaihteessa. Yhtä toimeksiantoa laajennettiin monasti.

Pääministeri **Alexander Stubb** (kok.) hallituksineen ilmoitti jo syksyllä, että itse muutokset lomituspalvelulakiin jäävät seuraavan hallituksen työlistalle.

JUHANI VIITALA

JAANA KANKAANPÄÄ

Svitlana Savitska lomittaa Penttilän luomutilalla Vesilahdella yksityisyritys AH Toimen palkkalistoilla.

Vesilahden lomitusyritys haluaa laajentaa

VESILAHTI (MT)
Toimitusjohtaja **Ari Hellsten** Vesilahdelta ei pidä mahdottomana kilpailla seudullisista lomituksista. Kuntien yhtiöt saavat nyt selvää kilpailuetua.

”Me olisimme satasella lähdössä, kun kunta juoksee jo 60 metrin kohdalla”, Hellsten vertaa.

Hellstenin lomituspalveluyritys AH Toimi lomittaa Pirkanmaalla ja Hämeessä. Yritys työllistää kymmenen maatalouslomittajaa.

AH Toimi on yksi Suomen 815 yksityisestä lomitusyrityksestä. Yleensä yritys työllistää kolme lomittaja. Neljä viidestä työllistää vain yrittäjän.

”Kaikki paikallisyksiköt yhtä lukuunottamatta ostavat yksityisiä palveluja”, asiantuntija **Pia Lahin** Melasta kertoo.

Lomitusyritykset lomittavat eniten Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla, Hämeessä, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Vähän ostetaan Etelä-Karjalassa ja Kainuussa. Etelä-Pohjanmaalla toimii muutama yritys.

AH Toimi voitti lomitusten kilpailutuksia Hämeenlinnassa sekä Lempäälän ja Sastamalan paikallisyksiköissä.

Sopimukset tehdään 2+1-vuotisina.

”Ostamme yksityisiltä 12 prosenttia lomituspäivistämme”, lomituspalvelupäällikkö **Sakari Eerola** Lempäälästä laskee.

Yrityksen laajentamista haittaa ammattitaitoisten lomittajien puute. Kilpailun voittaja palkkaisi seudun lomittajia. Paikallisyksiköt työllistävät yleensä 150 lomittajaa.

”Äärimmäisen hyvää suomen kielen taitoa edellytämme.”

Yksityisyrityksen lomittajat tekevät paljon sijaisapuja. Apua tarvitaan nopeasti. Tilaus tehdään puhelimitse tai sähköpostitse. Lasku lähtee verkossa.

Hellsten haluaa yritykselleen pääsyä Melan lomitusnettiin, josta saa ajantasaista tietoa lomitustiloista. Nyt yritys kerää tiedot itse. Toimistoon palkattiin osa-aikainen henkilö.

JUHANI VIITALA

Sakari Eerola johtaa Lempäälän Lomituspalveluita.

Orpo: Vastuu pinta-alasta viljelijältä viranomaiselle

BRYSSEL (MT)
Peltolohkojen pinta-alojen muuttuminen vuosittain tilojen tarkastuksissa on hyvä esimerkki ongelmasta, jonka ratkaiseminen vähentäisi viljelijän hallinnollista taakkaa.

Maatalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) mukaan sääntöihin pitäisi saada nykyistä kahta prosenttia suurempi virhemarginaali.

”3–5 prosentin marginaalista keskustellaan. Mutta jo kolme prosenttia poistaisi suurimman osan tapauksista.”

Suuri periaatteellinen muutos olisi, jos vastuu pinta-alasta otettaisiin pois viljelijältä.

”Pinta-alan pitäisi olla viranomaisen vastuulla. Siihen pitäisi löytyä keino”, Orpo sanoo.

Viranomaiset mittaavat peltolohkojen pinta-alat.

Muita Suomelle tärkeitä hallintoa ja byrokratiaa helpottavia uudistuksia olisivat viherryttämisen ehtojen yksinkertaistaminen ja tarkastuksien vähentäminen.

”Tarkastusten muuttuminen riskiperusteisiksi vähentäisi niiden määrää. Se vähentäisi sekä tilojen että hallinnon työtä”, Orpo sanoo.

EU:n maatalousministerit puhuivat yksinkertaistamisesta maanantaina Brysselissä.

Kaikki eivät halua vähentää tarkastuksia

Ministerit ottivat kantaa tarkastuksiin luomu-uudistuksen yhteydessä.

Nykyisten luomusääntöjen mukaan tilat täytyy tarkastaa joka vuosi.

Suomi ja maatalouskomissaari **Phil Hogan** luopuisivat mielellään vuositarkastuksista, mutta osa jäsenmaista pitää niitä laadun takeena.

Kymmenen maata, mukaan lukien Saksa, Ranska, Kreikka ja Bulgaria, kannattavat niitä.

Suomella on vielä yksi erityisongelma, pysyvät nurmet.

Uuden linjauksen mukaan kaikki yli viisivuotinen nurmi määritellään pysyväksi nurmeksi. Se voi rajoittaa viljelyä jopa 200 000 hehtaarilla nurmilohkoja, joilla on yli viitenä vuotena peräkkäin viljelty nurmikasveja.

Capin lakeja joudutaan avaamaan

Hogan pitää hallinnon yksinkertaistamista ensimmäisen vuotensa tärkeimpänä tehtävänä. EU:n jäsenmaat ovat nyt kertoneet omat näkemyksensä. Aineistoa kertyi 580 sivua.

Suomen ehdotus on 80-sivuinen. Esimerkiksi viherryttämisen sääntöjen parantaminen vaatii lainsäädännön muuttamista, mutta osan toteutumiseen riittää nykyohjeiden säätäminen.

Hogan on asettanut yksinkertaistamisen perälaudaksi sen, että capin peruslinjauksia ei muuteta.

Ministerit myös edistivät pitkään junnannutta luomuuudistusta. Orpon mukaan se etenee, mutta Suomella on vielä pitkä lista vaatimuksia.

Esimerkiksi tavanomaisessa tuotannossa olevien eläinten tulisi saada laiduntaa luomupelloilla.

Myös muilla mailla riittää vaatimuksia. Puheenjohtajamaan Latvian maatalousministeri **Jānis Dūklavs** piti ongelmia teknisinä.

AIMO VAINIO

Pysyvät nurmet pääasia Hoganin vierailulla

BRYSSEL (MT)
Maatalouskomissaari **Phil Hogan** saa varautua perehtymään Suomen pysyvien nurmien ongelmaan loppuviikolla.

Komissaari vierailee Suomessa ja maatalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) mukaan pysyvien nurmien ongelma on tärkeysjärjestyksessä ensimmäisenä.

Pysyvät nurmet ovat ongelma, koska uuden tulkinnan mukaan kaikki pellot, jotka ovat olleet yli viisi vuotta nurmella, katsotaan pysyviksi, vaikka niitä olisi välillä uudistettu.

Tulkinta voi rajoittaa arviolta 200 000 hehtaarin nurmialan viljelyä tänä vuonna. Määrä lisääntyy tulevina vuosina.

Suomessa nurmi on käytännössä ainoa vaihtoehto tuottaa eläimille rehua. Muissa EU-maissa eläinten rehua saadaan myös esimerkiksi maissista, mutta Suomessa se ei kasva.

MTK:n mielestä ratkaisu pitäisi löytää Hoganin Suomen vierailun aikana.

Ratkaisu voisi olla Suomi-poikkeus.

Ainakaan pykälä ei saisi tulla takautuvasti voimaan, kuten nyt on käymässä.

Euroopan komission virkamiehet ovat suhtautuneet Suomen ongelmaan nihkeästi.

Orpon mukaan komissaari Hoganille on kerrottu ongelmasta.

”Poliittisessa päässä ymmärrys on kasvanut. Se ei ainakaan tiedon puutteesta ole kiinni. Tämä on tämän hetken konkreettisin ongelma. Suomessa on jo hyvä käytäntö olemassa”, Orpo sanoo.

Pysyvät nurmet ovat osa suurta tavoitetta yksinkertaistaa maataloushallintoa. Hogan puhuu siitä torstaina seminaarissa Helsingissä.

Perjantaina hän tutustuu Lapissa metsä- ja porotalouteen. Rovaniemellä viljelijät tuovat komissaarille traktoreilla ja auroilla viestin pysyvien nurmien ongelmasta.

AIMO VAINIO

Öljyn hinta alimmillaan kuuteen vuoteen

Raakaöljyn hinta painui Yhdysvalloissa alkuviikosta alimmilleen kuuteen vuoteen, kun öljyvarastojen kasvusta Oklahomassa Yhdysvalloissa tuli maanantaina tieto. Oklahoma on keskeinen öljyvirtojen risteyskohta.

Raakaöljyn Yhdysvalloissa yleinen WTI-laatu putosi tiistaina 43 dollariin tynnyriltä (159 litraa). Hinta kävi tammikuussa lähes yhtä alhaalla, mutta nousi sen jälkeen jo yli 50 dollarin.

Euroopassa yleisen Pohjanmeren Brent-laadun hinta oli tiistaina 53 dollaria tynnyriltä.

JOUKO KYYTSÖNEN

SEOS-REHU-ruokinnan-osaaja!
Kivennäiset tarpeen mukaan
A-Rehun seosrehuruokinta – järkivalinta monella tapaa
A-Rehun on tehnyt töitä seosrehujen ja ruokinnan suunnittelun kanssa pian 30 vuotta! Rehuvalikoimastamme löytyvät tuotteet täydentämään ruokinnan energia-, valkuais- ja kivennäiskoostumusta.
A-Rehun asiakkaille maksuton ruokintasuunnitelma helposti netistä:
www.atrianauta.fi →
Ruokinta ja rehut →
Ruokintasuunnitelman tilaus
tai toimittamalla analyysien tiedot asiakkuuspäälliköllesi.
Lisätietoja AtriaNauta-palvelu 020 472 7060
Edulliset sivujakeet
A-Rahoituksella lisää maksuaikaa
AtriaNauta A-Rehu
Toimivaa seosrehuruokintaa jo vuodesta 1986
Ideaalia